

Budovanie odborných kapacít
na komunitnej úrovni
národný projekt

DOBROVOĽNÍCKY PROGRAM POMOCNÝ MATERIÁL

Národný projekt

**Budovanie odborných kapacít na komunitnej
úrovni**

O ČOM JE TENTO MATERIÁL?

Komunitná práca môže do centier priniesť nový rozmer prístupu k obyvateľom obcí a marginalizovaných komunít a tiež dať centrám priestor na oslovenie nových skupín obyvateľov – tých, čo nepatria medzi primárne cieľové skupiny KC/NDC/NSSDR a doteraz nemali veľmi dôvod navštevovať ich.

Ďalším nezanedbateľným prínosom zavedenia prvkov komunitnej práce je orientácia na prácu s dobrovoľníkmi a na hľadanie vnútorných kapacít v komunitách. Môže to byť prínosné, napríklad v podobe novej sily a možno aj nových aktivít

Dobrovoľnícka činnosť prináša nielen pre KC, ale aj NDC/NSSDR najväčšiu pridanú hodnotu v tom, že spočíva v dlhodobej spolupráci s konkrétnymi dobrovoľníkmi, ktorí sa môžu podieľať na realizácii, alebo dokonca samostatne realizovať niektoré typy činností v KC/NDC/NSSDR.

KROKY PRI TVORBE DOBROVOĽNÍCKEHO PROGRAMU

1 ČASŤ: PRÍPRAVA A PLÁNOVANIE

(určíme si prečo je dobrovoľníctvo potrebné, vyberieme čo dobrovoľník bude robiť, povieme si čo so zvyškom personálu KC/NDC/NSSDR a ich informovaní o dobrovoľníctve).

Využite čas, aby ste si premysleli, prečo dobrovoľníctvo konkrétne potrebujete:

A: Spíšte si, čo potrebuje KC/NDC/NSSDR preto, aby mohlo poskytovať čo najlepšie svoje služby a pomoc.

B: Pomenujte, pri ktorých aktivitách vám môžu byť dobrovoľníci nápomocní. Môžu to byť aktivity, ktoré nestíha pokrývať personál.

C: Spíšte si dôvody toho, akú majú/by mohli mať vaši dobrovoľníci motiváciu pracovať s užívateľmi služieb.

Zistíte, aký je cieľ vášho dobrovoľníckeho programu, na čo je zameraný a čo by ste vedeli prostredníctvom tohto programu spolu s dobrovoľníkmi dokázať.

Aká je navrhovaná náplň práce dobrovoľníka?:

A: Čo bude dobrovoľník robiť ? - zoznam aktivít

**Nenahrádzajú dobrovoľníci prácu zamestnancov? Nerobia dobrovoľníci, to do čoho sa nikomu nechce? Nie je to niečo, čo vzniklo len ako nápad a užívatelia o to vlastne nemajú vôbec záujem?*

B: Kedy to bude robiť ? - Minimálny a maximálny čas, ktorý bude dobrovoľník/dobrovoľníčka venovať aktivitám. Deň, ráno, večer, raz do týždňa...? Pravidelnosť? Kedy a na ako dlho má k nám chodiť? Nie je časová požiadavka na dobrovoľníka veľká?

C: S kým bude dobrovoľník spolupracovať ? - so zamestnancami? Bude pracovať sám, s inými dobrovoľníkmi?

D: Kde bude výkon dobrovoľníctva? - dopravíme dobrovoľníka k nám alebo sa dopraví sám/sama? Bude to v našich priestoroch centra, alebo mimo?

E: Očakávania/benefity - Čo dobrovoľníctvo dobrovoľníkovi ponúka alebo neponúka? Môže sa dobrovoľník vďaka tomu rozvíjať? Čomu sa naučí, čo získa?

F: Školenie a starostlivosť o dobrovoľníka - potrebujeme dobrovoľníka niečo naučiť, prípadne o niečom informovať ? Aká bude dĺžka prípravy/vzdelávania?

2 ČASŤ: VÝBER A NÁBOR DOBROVOĽNÍKOV

A: Akých dobrovoľníkov hľadáte ? - zoznam aktivít

(Nenahrádzajú dobrovoľníci prácu zamestnancov? Nerobia dobrovoľníci to do čoho sa nikomu nechce? Nie je to niečo čo vzniklo len ako nápad a užívatelia o to vlastne nemajú vôbec záujem?

***Ukážka vid' príloha č.2 - Profil dobrovoľníka*

B: Aké sú jeho/jej základné sociálno-demografické vlastnosti?

(vek, vzdelanie, rod, pracovná pozícia a pod.). Aké by mal/mala mať vedomosti a zručnosti? Aké by mal/mala mať postoje, vlastnosti? Aký/aká by mal/mala byť? Aké ďalšie požiadavky na neho/ ňu máme? (konkrétna skúsenosť, zdravotný stav a pod.)

C: Kto bude mať v KC dobrovoľníkov na starosti a čo bude jeho úlohou?

D: Ako budete dobrovoľníkov získavať?

Letáky, oslovenie miestnych aktivistov a dôležitých ľudí, ktorí poznajú niekoho aktívneho v okolí, osobný kontakt a rozhovory, študenti, ktorí prichádzajú domov z vysokých a stredných škôl, sociálne siete a ponuka možnosti databáz. Dobrovoľníkmi môžu byť aj užívatelia vašich služieb.

E: Ako budete dobrovoľníkov vyberať?

Budeme s nimi robiť rozhovor? Budeme ich informovať o tom, čo budú robiť, ako, kedy a kde? (tieto informácie by mali byť aj súčasťou zverejneného inzerátu na dobrovoľnícku pozíciu).

3 ČASŤ: PRÍPRAVA A ZAŠKOLENIE DOBROVOĽNÍKA

A: Ako budete dobrovoľníkov pripravovať na ich prácu?

Dobrovoľníkov je potrebné zoznámiť so svojou prácou v rámci organizácie

4 ČASŤ: EVIDENCIA

A: Budete s dobrovoľníkmi uzatvárať zmluvu? (písomne, ústne)?

Prečo potrebujete evidovať informácie o tom, koľko dobrovoľníkov v centre máte? Ako bude vyzeráť evidencia dobrovoľníkov vo vašom centre?

5 ČASŤ: PODPORA A MOTIVÁCIA DOBROVOĽNÍKA

A: Ako budete dobrovoľníkov motivovať a oceňovať?

Ako dobrovoľníkom preukážete, že si ich prácu ceníte? Ako im ukážete záujem, porozumenie a starostlivosť o nich? (napr. poďakovanie, napríklad aj verejné na sociálnej sieti, vzdelávanie supervízia a iné).

6 ČASŤ: VYHODNOTENIE A UKONČENIE PRÁCE S DOBROVOĽNÍKOM

A: Ako budete dobrovoľnícky program vyhodnocovať?

Ktoré otázky vám pomôžu zistiť či sa podarilo zmeniť situáciu klientov? Ako zistíte či je dobrovoľníctvo prínosné pre samotných dobrovoľníkov?

B: Akým spôsobom a v akých prípadoch ukončíte spoluprácu s dobrovoľníkmi?

PRÍKLAD 1: DOBROVOĽNÍCKY PROGRAM

PRÍKLAD 1: DOBROVOĽNÍCKY PROGRAM

**Komunitné centrum môže mať 1 dobrovoľnícky program a v ňom viaceré dobrovoľníckych pozícií*

1. Názov:

Veľký kamoš

**(Vytvorenie chytľavého názvu pozície vám pomôže predať dobrovoľnícku príležitosť potenciálnym dobrovoľníkom. Buďte úprimní a vytvorte názov, ktorý je lákavý a vyzve ľudí, aby sa zapojili bez toho, aby premýšľali, že v danej pozícii ide o niečo viac, ako naozaj ide.)*

2. Cieľ:

Pripraviť deti lepšie do školy a cez pozitívne príklady iných ľudí ich motivovať k štúdiu v budúcnosti a k tomu, aby vnímali vzdelanie ako hodnotu.

**Cieľ má byť splniteľný a má mať vplyv na organizáciu a jej klientov- toto ste si definovali v bode1- Prečo potrebujeme dobrovoľníctvo.)*

3. Navrhované aktivity:

Priateľstvo a mentorský vzťah medzi dobrovoľníkom a dieťaťom; dobrovoľník sa stretáva s dieťaťom a pomáha mu s prípravou do školy; keď sú s prípravou hotoví, môžu sa hrať rôzne hry a rozprávať sa o všetkom možnom.

4.Časový rámec:

Raz za týždeň počas školského roku, trvanie stretnutia hodinu a pol v popoludňajších hodinách. Konkrétne dni budú dohodnuté podľa preferencií dobrovoľníkov a detí.

**Odhadovaný počet hodín, celková dĺžka záväzku, pravidelnosť, flexibilita, konkrétne dni, resp. časti dňa, keď dobrovoľníkov potrebujete*

5.Miesto:

Centrum pre mládež v mestskej časti, kde žijú sociálne slabšie rodiny

6.Spolupráca:

Dobrovoľníci spolupracujú s koordinátorom centra pre mládež

7.Podpora dobrovoľníkov:

Raz za mesiac – skupinová supervízia za účasti ostatných dobrovoľníkov, informovanie centra pre mládež o prebiehajúcich aktivitách

8.Čo od dobrovoľníka potrebujeme:

Základné vedomosti zo základnej školy, schopnosť počúvať a komunikovať s deťmi, bez predsudkov voči Rómom. Schopnosť pohybovať sa v rámci mesta. Dobrovoľníci sa musia zúčastniť špeciálneho školenia zameraného na prácu s danou cieľovou skupinou.

9.Prínosy pre dobrovoľníkov:

Školenie, získanie pravidelnej spätnej väzby, preplatenie cestovných nákladov, pravidelné spoločenské podujatia, certifikát o účasti na dobrovoľníckom programe.

PRÍKLAD 2: PROFIL DOBROVOĽNÍKA

PRÍKLAD 2: PROFIL DOBROVOĽNÍKA

Názov: Veľký kamoš

- *Vek nad 18 rokov*
- *Voľný čas poobede minimálne 2 hodiny týždenne*
- *Trpezlivosť, empatia, flexibilita, zodpovednosť, emocionálna stabilita*
- *Bez predsudkov voči Rómom*
- *Bez psychiatrickej diagnózy*
- *Mobilný/mobilná v rámci mesta*
- *Základné znalosti na úrovni strednej školy*
- *Motivácia pre prácu s deťmi so sociálne znevýhodneného prostredia*
- *Morálne hodnoty*

Odporúčaná literatúra

Model komunitnej práce, časť Manažment dobrovoľníkov:

https://bokku.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/MODEL-KOMUNITNEJ-PRACE-2020_finalna-verzia.pdf

Dobrovoľnícke programy a podpora dobrovoľníctva:

https://www.ia.gov.sk/npkiku/data/files/np_kiku/dokumenty/Dobrovolnicke%20programy%20brozura%20Jun2017%20blok.pdf

Manažment dobrovoľníkov a dobrovoľníčok:

https://www.dobrovolnickecentra.sk/images/stories/files/12._mana%C5%BEment_dobrovo%C4%BEn%C3%ADctva_manu%C3%A1l_2014_od_caro.pdf

Tento materiál vznikol ako pomocný materiál pre zapojené subjekty do do národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni.

Tím NP BOKKÚ

Vypracovala: Mgr. Jana Šolcová, PhD. - odborná konzultantka